

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců Mgr. Radovana Havelce a Mgr. Tomáše Zubka v právní věci žalobce: **TEKOSO – STK, spol. s r. o.**, se sídlem Praha 6, Nebušice, Nám. Padlých 20, zastoupeného JUDr. Ing. Janem Langem, CSc., advokátem se sídlem Praha 6, Zívrova 14, proti žalovanému: **Ministerstvo dopravy**, se sídlem nábreží L. Svobody 12, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 6. 2009, č. j. 28/2008-150-STK3/14, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 2. 2010, č. j. 11 Ca 225/2009 - 52,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12. 2. 2010, č. j. 11 Ca 225/2009 - 52, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

[1.] Žalobce (dále také jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížností napadl shora označený rozsudek Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta jeho žaloba brojící proti citovanému rozhodnutí žalovaného Ministerstva dopravy ze dne 16. 6. 2009. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí Krajského úřadu Karlovarského kraje ze dne 21. 7. 2008, č. j. 4064/DS/07-29, kterým bylo žalobci odejmuto oprávnění k provozování stanice technické kontroly pro osobní automobily podle ustanovení § 59 písm. a) a § 80 odst. 3 písm. a) zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

II. Obsah kasační stížnosti

[2.] Stěžovatel napadl rozsudek v celém rozsahu z důvodů tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky v předcházejícím řízení [§ 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů - dále jen „s. ř. s.“] a pro vady řízení, neboť skutková podstata, z níž správní orgán vycházel v napadeném rozhodnutí, nemá oporu ve spisech [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. Dále stěžovatel uvedl, že v řízení před soudem došlo k procesním vadám, neboť předmětný rozsudek Městského soudu v Praze byl vydán bez nařízení jednání postupem dle § 51 odst. 1 s. ř. s., a to i přesto, že stěžovatel vyjádřil s tímto postupem nesouhlas projevený ve faxovém podání ze dne 28. 12. 2009 a doplněném originálem tohoto podání dne 31. 12. 2009.

[3.] Konkrétně stěžovatel namítl, že bylo postupováno podle vyhlášky č. 103/1995 Sb., o pravidelných technických prohlídkách a měření emisí silničních vozidel, která však již není součástí českého právního řádu a dodnes nebyla nahrazena. V rozhodné době tak neexistoval právní předpis, který by stanovoval přesná pravidla pro zatřídění jednotlivých závad toho kterého stupně. Proto nemohla být porušena ani vyhláška č. 302/2001 Sb., o technických prohlídkách a měření emisí vozidel.

[4.] Stěžovatel rovněž nesouhlasí s tím, že stanice technické kontroly odpovídá jako právnická osoba za nesprávné hodnocení provedené jejím zaměstnancem – technikem, který byl řádně proškolen a je držitelem příslušného osvědčení vydaného žalovaným. Pokud by tedy došlo k pochybení, měl být postižen pouze tento technik.

[5.] Stěžovatel zpochybňuje i správnost ztotožnění vozidla, které bylo přistaveno k technické kontrole, a které se účastnilo dopravní nehody. Identifikace totiž proběhla na základě registrační značky, což je lehce přenosný identifikační znak. V tomto směru bylo provedené dokazování nedostatečné.

[6.] Ze všech těchto důvodů navrhuje stěžovatel napadený rozsudek městského soudu zrušit.

III. Vyjádření žalovaného

[7.] Žalovaný se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti zevrubně zabýval jednotlivými námitkami stěžovatele, přičemž uvedl, že důvody v kasační stížnosti obsažené považuje za neopodstatněné a má za to, že způsob jejich uplatnění jeví charakter účelovosti. Žalovaný v závěru svého vyjádření navrhuje, aby kasační stížnost byla odmítnuta jako nepřijatelná či zamítnuta jako nedůvodná.

IV. Argumentace soudu

[8.] Nejvyšší správní soud, vázán rozsahem a důvody podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.), přezkoumal napadený rozsudek městského soudu a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[9.] Především je nutno uvést, že stěžovatel uplatnil tři důvody, obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s.: nezákonnost posouzení relevantní právní otázky, vady správního řízení a jinou vadu řízení před soudem.

[10.] Při hodnocení těchto námitek vycházel Nejvyšší správní soud ze skutečnosti, že kasační stížnost představuje mimořádný opravný prostředek proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví (§ 102 s. ř. s.). Logika tohoto opravného prostředku je založena na principu subsidiarity v tom smyslu, že není úkolem zdejšího soudu nahrazovat procesní úkony a meritorní hodnocení krajského soudu, nýbrž posoudit jeho zákonnost z hlediska taxativních důvodů, zakotvených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. Z toho rovněž plyne, že tyto kasační důvody mají určitou vnitřní strukturu a logiku. V nyní projednávaném případě je tak zjevné, že nejprve se zdejší soud musel zabývat namítaným důvodem podle písm. d) cit. ustanovení. Pokud by totiž měl stěžovatel pravdu v tom směru, že se městský soud skutečně dopustil takové vady řízení, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, není jiná možnost než napadený rozsudek zrušit a otevřít tím městskému soudu procesní prostor k vydání rozhodnutí nového, tentokrát již nezátíženého touto vadou.

[11.] Zmíněnou vadu spatřuje stěžovatel v tom, že městský soud rozhodl bez nařízeného jednání, ačkoliv stěžovatel s tímto postupem nesouhlasil. K tomu z obsahu spisu plyne, že Městský soud v Praze napadeným rozsudkem zamítl žalobu a v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že žádný z účastníků řízení nepožádal výslovně o nařízení ústního jednání, čímž vyjádřili svůj souhlas se zamýšleným postupem soudu rozhodnout ve věci samé bez nařízení ústního jednání. Z tohoto důvodu Městský soud v Praze postupoval podle ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. a o podané věci rozhodl, aniž ústní jednání nařizoval.

[12.] Podle ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. platí, že soud může rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhl nebo s tím souhlasí. Má se za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci; o tom musí být ve výzvě poučen. Toto zákonné ustanovení stanoví předpoklady (fikci souhlasu), kdy může soud o žalobě rozhodnout bez jednání. Pravidlem při soudním rozhodování je totiž nařízení ústního jednání, aby byla zachována zásada ústnosti a veřejnosti soudního jednání (srov. též čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, čl. 96 odst. 2 Ústavy České republiky).

[13.] Jak uvedl Ústavní soud v nálezu sp. zn. IV. ÚS 3114/07 ze dne 19. 6. 2008 (dostupné z <http://nalus.usoud.cz>), „*k základním zásadám řádného a ústavního pořádku republiky, odpovídajícím výkonu spravedlnosti a zejména také ústavně zaručeným podmínkám práva na soudní ochranu (hlava pátá čl. 36 a násl. Listiny základních práv a svobod), náleží – nikoli v poslední řadě – také veřejnost soudních jednání (čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod) a právo účastníka soudního řízení se jej s příslušnými procesními právy zúčastnit (kupř. náleze sp. zn. III. ÚS 627/01). K projednání věci samé nařídí předseda senátu jednání, k němuž předvolá účastníky. Uvedený imperativ adresovaný soudu platí potud, pokud nejsou splněny podmínky výluky z této povinnosti v nich taxativně obsažené.*“

[14.] Jak plyne z ustálené judikatury zdejšího soudu (viz např. rozsudek ze dne 11. 11. 2004, č. j. 6 Azs 28/2003 - 59, in č. 482/2005 Sb. NSS), „*účastníku nelze upřít právo na veřejné projednání jeho věci v jeho přítomnosti včetně možnosti vyjádřit se k věci (čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod). Rozhodl-li soud o věci bez nařízení jednání, aniž žalobci řádně doručil výzvu k vyslovení souhlasu s takovým postupem (§ 51 s. ř. s.), došlo v řízení k vadě, jež mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, a je proto důvodem pro jeho zrušení [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]*.“

[15.] Výjimka ze zásady povinnosti soudu nařít soudní jednání je sice možná, nicméně při její aplikaci je nutno ji vykládat vždy s ohledem na zájmy účastníka řízení, neboť je to tento účastník řízení, o jehož právech se rozhoduje a tento účastník také s řízením disponuje. Nadto, jak již zdejší soud uvedl např. ve svém rozsudku sp. zn. 2 Azs 216/2005 ze dne 27. 7. 2006 (dostupné z www.nssoud.cz), *„právo účastníka trvat na nařízení ústního jednání nezanikne uplynutím lhůty podle ust. § 51 odst. 1 s. ř. s., a pokud účastník svůj nesouhlas sdělí po uplynutí této lhůty, ale pouze do doby, kdy bude o žalobě rozhodnuto, musí soud tento jeho procesní návrh respektovat“*.

[16.] V nyní projednávané věci z obsahu soudního spisu plyne, že zástupci stěžovatele byl doručen přípis Městského soudu v Praze ze dne 25. 11. 2009, č. j. 11 Ca 225/2009 - 41. Obsahem tohoto přípisu bylo rovněž poučení týkající se možnosti soudu rozhodnout ve věci bez nařízení jednání: *„Podle ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. soud může rozhodnout o věci samé bez nařízení jednání, jestliže to účastníci shodně navrhl nebo s tím souhlasí. Má se za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci. V případě, že požadujete, aby ve věci bylo nařízeno jednání, sdělte tuto skutečnost zdejšímu soudu ve lhůtě shora uvedené.“* Z doručenky obsažené ve spisu (č. l. 46) vyplývá, že tato výzva byla zástupci stěžovatele doručena dne 9. 12. 2009.

[17.] Dne 31. 12. 2009 bylo městskému soudu osobně předáno sdělení stěžovatele, jímž nesouhlasil s rozhodnutím bez nařízení jednání. Toto sdělení bylo označeno jako doplnění faxového podání ze dne 28. 12. 2009, které však ve spise založeno není.

[18.] Z uvedeného je zřejmé, že svůj nesouhlas s rozhodnutím soudu bez nařízení jednání sdělil stěžovatel až po uplynutí lhůty dvou týdnů, zakotvené v ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud má však ve shodě s výše citovaným právním názorem (viz rozsudek sp. zn. 2 Azs 216/2005) za to, že tato lhůta není lhůtou propadnou. Její smysl spočívá v tom, že zakládá fikci souhlasu s rozhodnutím bez jednání. Tato fikce však nemůže platit tehdy, vyjádří-li účastník jasným způsobem svoji vůli, aby se jednání konalo. Je totiž třeba mít neustále na zřeteli, že rozhodnutí bez jednání představuje výjimku ze shora citovaného ústavně zaručeného pravidla a proto je nutno tuto výjimku vykládat zužujícím způsobem.

[19.] V nyní projednávaném případě je ostatně zřejmé, že městský soud rozhodl dne 12. 2. 2010, tj. teprve šest týdnů poté, co mu stěžovatel sdělil, že trvá na jednání v této věci. Nedodržení předmětné lhůty k vyjádření ve smyslu ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s., navíc pouze o několik dnů, proto určitě nelze vnímat jako obstrukci ze strany stěžovatele, která by soudu jakkoliv komplikovala průběh řízení. Pochybení městského soudu spatřuje Nejvyšší správní soud rovněž v tom, že se tento soud k výslovně projevenému požadavku stěžovatele v odůvodnění napadeného rozsudku vůbec nijak nevyjádřil, když toliko konstatoval, že *„žádný z účastníků řízení nepožádal výslovně o nařízení ústního jednání“*. Toto tvrzení tedy zjevně neodpovídalo skutečnosti.

[20.] Lze tak učinit závěr, že v daném případě byl naplněn kasační důvod zakotvený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. spočívající v tom, že městský soud chybně rozhodl bez nařízení jednání, ačkoliv stěžovatel na tomto jednání výslovně trval. Proto Nejvyššímu správnímu soudu nezbylo než napadený rozsudek zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). V něm je tento soud vázán shora

uvedeným právním názorem, tzn. musí rozhodnout s nařízením jednání, jelikož stěžovatel s rozhodnutím bez jednání nesouhlasil.

[21.] Za této situace Nejvyšší správní soud nemohl přistoupit k meritornímu posouzení ostatních stížnostních námitek, jelikož by to bylo předčasné. Nelze totiž vyloučit, že z průběhu tohoto jednání mohou vyplynout relevantní argumenty a skutečnosti, jež mohou ovlivnit výsledek řízení, a s nimiž se teprve bude muset městský soud vypořádat.

[22.] V novém rozhodnutí rozhodne městský soud též o nákladech řízení (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. června 2010

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu